

KONCEPČNÍ ZÁMĚRY INSPEKČNÍ ČINNOSTI

2021–2030

---

leden 2021

Koncepční záměry inspekční činnosti

2021–2030

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M.

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D., MBA

Mgr. Radovan Bogdanowicz

Mgr. Petr Suchomel, Dr.

PhDr. Josef Basl, Ph.D.

Ing. Dana Pražáková, Ph.D.

Mgr. Vladislava Coufalová, MBA

Mgr. Martin Procházka

Mgr. Petr Drábek

Ing. Pavel Honzík

Mgr. Zdenka Spalová

Ing. Varja Paučková

PhDr. Jana Bartošová

Mgr. Jiří Machačný

Mgr. Bc. Miluše Urbanová, Ph.D.

Mgr. Pavel Skokan

PaedDr. Jaroslava Rybová

Mgr. Ivana Přichystalová

Mgr. Michal Hlaváček

PhDr. Hana Slaná

PhDr. Vlastislav Kožela

Obsah

1	Úvod.....	4
1.1	Metodický přístup.....	4
2	Východiska zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030	6
2.1	Strategie vzdělávací politiky 2030+ a Dlouhodobý záměr 2019–2023.....	6
2.2	Koncepční záměry ČŠI 2014–2020.....	8
2.2.1	Hodnocení naplňování vize a cílů – shrnutí hlavních skutečností	8
2.3	Rozvojové potřeby a příležitosti pro období 2021–2030	12
3	Koncepční záměry ČŠI 2021–2030	14
3.1	Vize.....	14
3.2	Cíle a opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.....	14
3.3	Struktura cílů a opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030	28
4	Implementace, monitoring a hodnocení Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030... 31	
4.1	Implementace Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 a komunikační plán.....	31
4.2	Monitoring a hodnocení Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030	31

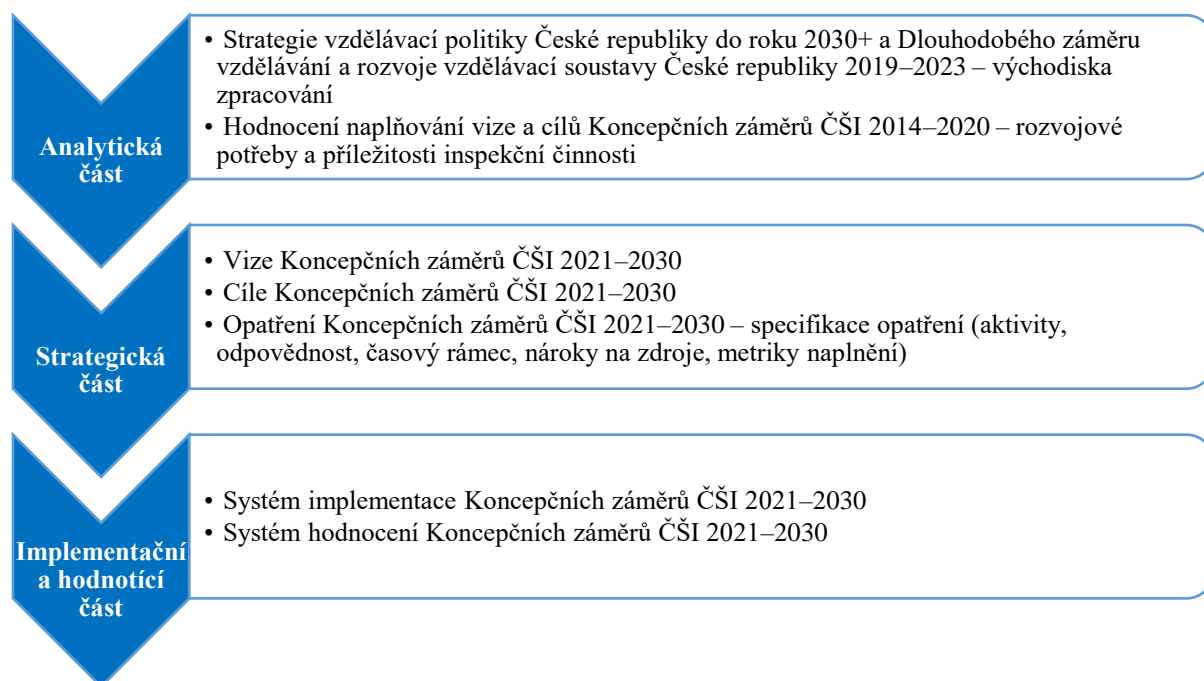
1 Úvod

Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Česká školní inspekce (dále i „ČŠI“), jakožto správní úřad vykonávající inspekční činnost jednak ve školách a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku a jednak na dalších místech stanovených zákonem, zpracovává koncepční záměry inspekční činnosti. S ohledem na tuto skutečnost a v kontextu ukončení časového rámce Koncepčních záměrů inspekční činnosti ČŠI na období 2014–2020 (dále i „Koncepční záměry ČŠI 2014–2020“) byl zpracován tento dokument formulující Koncepční záměry inspekční činnosti ČŠI na období 2021–2030 (dále i „Koncepční záměry ČŠI 2021–2030“). Koncepční záměry ČŠI 2021–2030 představují dokument strategického (koncepčního) charakteru, který vymezuje vizi, cíle a opatření ČŠI v oblastech souvisejících s výkonem agend inspekční činnosti, a to ve střednědobém časovém horizontu. Dokument byl před svým dokončením poskytnut k vyjádření všem věcně příslušným útvarům Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a po zapracování připomínek byl se souhlasným stanoviskem projednán s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy.

1.1 Metodický přístup

Metodický přístup ke zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je založen na principech strategického plánování rozvoje veřejných organizací. Obrázek č. 1 zachycuje základní schéma postupu zpracování, který vychází z tradičního členění procesu strategického plánování na analytickou část, strategickou (návrhovou) část, implementační část a hodnotící část. Metodický přístup ke zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je takto rovněž v souladu s pravidly strategického řízení v ČŠI.

Obrázek č. 1: Postup zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 (základní schéma)

Formulace Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 vychází z identifikace východisek jejich zpracování (viz kapitola 2), a to na základě:

- obsahové analýzy cílů a opatření Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+¹ (dále i „Strategie vzdělávací politiky 2030+“) a Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023² (dále i „Dlouhodobý záměr 2019–2023“), které představují strategické dokumenty logicky související s Koncepčními záměry ČŠI 2021–2030;
- hodnocení naplňování vize a cílů Koncepčních záměrů ČŠI 2014–2020.

Identifikovaná východiska zpracování následně utvářejí základní rámec pro strategickou část Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 (kapitola 3). Ta byla v souladu s principy strategického plánování formulována v hierarchické podobě s rozlišením úrovní:

- vize Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030;
- cílů Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030;
- opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030, a to včetně jejich specifikace.

Relevance obsahu strategické části byla ověřována prostřednictvím matice vazeb mezi východisky zpracování a rozvojovými potřebami a příležitostmi inspekční činnosti na straně jedné a opatřeními strategické části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 na straně druhé. Koncepční záměry ČŠI 2021–2030 byly nakonec doplněny o základní představení systému implementace, respektive systému hodnocení záměrů.

---

¹ MŠMT (2020). Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné na: <www.msmt.cz>.

² MŠMT (2019). Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné na: <www.msmt.cz>.

2 Východiska zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030

Formulace Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je založena na:

- východiscích zpracování vyplývajících z nastavení strategických cílů a strategických linií Strategie vzdělávací politiky 2030+, respektive z vytyčení klíčových strategických cílů a dalších cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání 2019–2023³;
- posouzení naplňování Koncepčních záměrů ČŠI 2014–2020 s následnou identifikací rozvojových příležitostí a potřeb inspekční činnosti.

2.1 Strategie vzdělávací politiky 2030+ a Dlouhodobý záměr 2019–2023

Nastavení strategických cílů a strategických linií Strategie vzdělávací politiky 2030+, respektive Strategických a dalších cílů Dlouhodobého záměru 2019–2023, utváří významná východiska také pro formulaci Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 (viz tabulka č. 1 pro přehled těchto východisek). Podle školského zákona ČŠI v rámci plnění úkolů inspekční činnosti zejména:

- získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále jen „žáci“), stejně jako o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku (pro zjednodušení je v dalším textu využíván souhrnně pojem „škola“);
- zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání;
- sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy;

přičemž právě tyto oblasti jsou Strategií vzdělávací politiky 2030+ a Dlouhodobým záměrem 2019–2023 podrobněji rozvedeny, a ovlivňují tak podobu východisek zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Tabulka č. 1: Východiska zpracování Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 z obsahové analýzy Strategie vzdělávací politiky 2030+ a Dlouhodobého záměru 2019–2023

Východisko	Interpretace východiska v kontextu inspekční činnosti
V1. Formulované cíle a opatření koncepčních dokumentů MŠMT jako obsahový rámec inspekční činnosti	Analyzované konceptní dokumenty MŠMT uvádí hlavní rozvojové potřeby/příležitosti vzdělávání a na ně reagující cíle a opatření žádoucího směřování v oblasti regionálního školství (např. redukce vzdělávacího obsahu a posilování individualizace výuky revizí rámcových vzdělávacích programů (dále i „RVP“); posilování významu digitálního vzdělávání napříč vzdělávacími oblastmi; transformace způsobu předávání vzdělávacího obsahu; zavádění kompetenčního modelu práce učitele a další). ČŠI jako národní hodnotící autorita v segmentu regionálního školství reflektuje stanovené cíle a opatření tím, že pro výkon inspekční činnosti využívá nástroje a postupy, které tyto cíle zohledňují.
V2. Rozvíjení metodik inspekční činnosti pro hodnocení naplňování cílů a dopadů opatření koncepčních dokumentů MŠMT	Analyzované konceptní dokumenty MŠMT formulují řadu cílů a opatření orientovaných na řešení rozvojových problémů, respektive uchopení rozvojového potenciálu, v oblasti regionálního školství. ČŠI jako národní hodnotící autorita v segmentu regionálního školství dále rozvíjí své metodiky inspekční činnosti tak, aby bylo možné hodnotit jak naplňování cílů, tak dopady opatření vzdělávacích politik.

³ MŠMT (2019). Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné na: <www.msmt.cz>.

Východisko	Interpretace východiska v kontextu inspekční činnosti
V3. Rozvíjení metodik inspekční činnosti pro sledování nerovností ve vzdělávání v souladu s cíli a opatřeními koncepčních dokumentů MŠMT	Analyzované koncepční dokumenty MŠMT kladou důraz na nerovnosti ve vzdělávání v regionálním školství (např. rozdíly vzhledem k druhu a typu školy, školy s vyšší koncentrací žáků s horšími vzdělávacími výsledky, školy s vyšším počtem dětí vyžadujících podpůrná opatření v předškolním vzdělávání, socioekonomické znevýhodnění, územní rozdíly). ČŠI jako národní hodnotící autorita v segmentu regionálního školství dále rozvíjí své metodiky inspekční činnosti tak, aby bylo možné efektivněji sledovat a hodnotit vývoj nerovností ve vzdělávání.
V4. Konsolidace dat a informací z inspekční činnosti a snižování administrativní zátěže škol v souladu s cíli a opatřeními koncepčních dokumentů MŠMT	Analyzované koncepční dokumenty MŠMT uvádějí mezi důležitými záměry v oblasti regionálního školství propojování souborů existujících dat, přičemž za jeden z významných rozvojových problémů označují také vysokou administrativní zátěž ředitelů a učitelů škol. ČŠI reflektuje tuto potřebu jednak revizí využívaných nástrojů inspekční činnosti s cílem jejich zjednodušení při zachování rozsahu potřebných informací, jednak vhodným spojením různých typů realizovaných šetření (např. komplexní a tematická inspekční činnost) a jednak konsolidací informační základny tak, aby bylo dále posilováno jejich propojení v různých dimenzích hodnocení (věcné, časové, prostorové hledisko).
V5. Ověřování výsledků vzdělávání žáků v rámci národních a mezinárodních šetření ČŠI ověřujících dosaženou úroveň vzdělávacích výsledků žáků v souladu s cíli a opatřeními koncepčních dokumentů MŠMT	Analyzované koncepční dokumenty MŠMT uvádějí obecnou potřebu pravidelně zjišťovat vzdělávací výsledky žáků, a to včetně mezinárodní dimenze srovnání. Vedle toho je formulován důležitý záměr v oblasti regionálního školství v podobě revize RVP, která především povede k rozlišení tzv. jádrového a rozvíjejícího učiva a ke stanovení jádrových a rozvíjejících očekávaných výstupů vzdělávání, a to se zdůrazněním konceptu kompetencí a gramotností. Souvisejícím cílem analyzovaných koncepčních dokumentů MŠMT je ověřovat očekávané výstupy v uzlových bodech základního vzdělávání a rovněž posilovat hodnocení kompetencí v předškolním vzdělávání. ČŠI jako realizátor národních a mezinárodních šetření ověřujících dosaženou úroveň vzdělávacích výsledků žáků základních a středních škol (případně studentů vyšších odborných škol) reflektuje tuto skutečnost koncepčními úpravami svých šetření, a to při respektování omezení, která jsou dána možnostmi inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Plánované úpravy jsou spojeny především s provázáním národních hodnotících nástrojů s očekávanými výstupy RVP, se zaměřením národních šetření na klíčové oblasti vzdělávání a kompetence, s preferencí hodnocení dovedností před memorovanými znalostmi a s dalším metodickým rozvíjením realizace národních šetření.
V6. Posilování formativních prvků hodnocení a analýzy slabých stránek, příčin, souvislostí a možností zlepšení v souladu s cíli a opatřeními koncepčních dokumentů MŠMT	Analyzované koncepční dokumenty MŠMT spatřují významnou rozvojovou příležitost ve dvou dílčích aspektech hodnocení: • posilování formativních prvků hodnocení (zpětná vazba školám v rámci propojování interního a externího hodnocení školy, vzdělávací audit silných a slabých stránek škol, návrhy a doporučení ke zlepšení); • analýzy dat s cílem identifikovat slabá místa, příčiny, souvislosti i možnosti ke zlepšení. ČŠI reflektuje tuto příležitost prostřednictvím důrazu kladeného na formativní prvky hodnocení, a to jak v rovině zpracovávaných výstupů (např. inspekční zprávy, reporty poskytované školám, tematické zprávy), tak v rovině komunikace s aktéry vzdělávání. Při zpracování výstupů zároveň ČŠI klade důraz na podloženou argumentaci, která je založena na identifikaci silných a slabých stránek, širších souvislostí a možností zlepšení.

Východisko	Interpretace východiska v kontextu inspekční činnosti
V7. Podpora naplňování cílů koncepčních dokumentů MŠMT prostřednictvím posilování metodického rozměru práce ČŠI	Analyzované koncepční dokumenty MŠMT zdůrazňují důležitost metodického rozměru práce ČŠI vůči různým cílovým skupinám, především pak vůči školám. ČŠI respektuje tuto potřebu prostřednictvím řady souvisejících aktivit, jako jsou utváření a sdílení metodik a modelových příkladů využitelných školami k jejich internímu hodnocení, příprava vzdělávacích materiálů a realizace vzdělávacích aktivit zejména pro ředitele a pedagogické pracovníky, a především poskytování kvalitativní zpětné vazby školám z inspekční činnosti. Obecně důležitou roli v těchto aktivitách hraje identifikace a využití příkladů inspirativní praxe. ČŠI zohledňuje v tomto ohledu pozitiva řešení založených na ICT technologiích.
V8. Uchopení přínosů spolupráce ČŠI s partnery v souladu s cíli koncepčních dokumentů MŠMT	Analyzované koncepční dokumenty MŠMT zmiňují přínosy spolupráce aktérů silně decentralizovaného systému regionálního školství. ČŠI respektuje tyto přínosy prostřednictvím svého aktivního zapojení v partnersky řešených projektech a jiných aktivitách (např. spolupráce v oblasti sdílení dat; spolupráce při řešení výzkumných a metodických úkolů – vývoj hodnotících nástrojů či tvorba modelových ŠVP; spolupráce s tzv. „středním článkem podpory“), a to včetně aktivit, které jsou založeny na benchmarkingu, případně benchlearningu.

2.2 Koncepční záměry ČŠI 2014–2020

V Koncepčních záměrech ČŠI 2014–2020 byla formulována vize ČŠI jako kompetentní a důvěryhodné instituce, která prostřednictvím sběru a vyhodnocování dat poskytuje spolehlivé informace o stavu vzdělávání v České republice, poskytuje kvalitní zpětnou vazbu školám, zřizovatelům, rodičům i veřejnosti, a tím se zároveň podílí na zvyšování kvality vzdělávání.⁴ Vedle vlastní vize bylo v Koncepčních záměrech ČŠI 2014–2020 stanoveno pět cílů pro naplňování vize:

- Cíl 1: Zaměření na zvyšování kvality a relevance inspekční činnosti
- Cíl 2: Zkvalitňování procesů uvnitř ČŠI
- Cíl 3: Zkvalitňování lidských kapacit
- Cíl 4: Zkvalitňování komunikace
- Cíl 5: Využívání výsledků mezinárodní spolupráce

2.2.1 Hodnocení naplňování vize a cílů – shrnutí hlavních skutečností

Při naplňování cíle 1 postupovala ČŠI v celém období 2014–2020 v souladu s plánem hlavních úkolů ČŠI na daný školní rok. Pro cíl zaměřený na zvyšování kvality a relevance inspekční činnosti jsou důležité především následující skutečnosti:

- Počet realizovaných výkonů dílčích agend inspekční činnosti ve školách vykazoval v období 2014–2020 rostoucí trend s výjimkou specifického školního roku 2019/2020, který byl ovlivněn dopady pandemie nemoci covid-19 (viz tabulka č. 2). Takový vývoj umožnil zvyšovat kvalitu a relevanci výpovědí ČŠI prostřednictvím jejich formulace založené na robustnějším informačním rámci a s možností lepšího zacílení hodnocení na různé kontextové ukazatele vyžadující dostatečnou velikost datových souborů pro formulaci relevantních závěrů.

⁴ Vedle toho vize ČŠI zdůraznila význam hodnot: (a) důvěra v úsilí škol poskytovat co nejkvalitnější vzdělávání dětí a žáků, vzájemný respekt; (b) věrohodnost a spolehlivost informací; (c) transparentnost, nestrannost a objektivita.

Tabulka č. 2: Ukazatelé výkonu věcných agend ČŠI ve vybraných letech

Ukazatel	2014/2015	2016/2017	2018/2019	2019/2020
Počet navštívených MŠ	829	944	935	574
Počet hospitací v MŠ	2 629	5 993	7 733	4 103
Počet navštívených ZŠ	787	867	702	551
Počet hospitací v ZŠ	8 478	12 205	12 525	9 488
Počet navštívených SŠ	285	306	299	208
Počet hospitací v SŠ	3 869	5 477	7 154	5 440
Počet navštívených zařízení pro ZV	169	779	639	556
Počet hospitací v zařízeních pro ZV	-	2 441	2 181	1 827
Počet navštívených zařízení ŠS	862	1 312	1 377	883
Počet řešených stížností	394	756	891	792
Počet účastí v konkurzních řízeních	527	528	693	716

Pozn.: MŠ – mateřská škola; ZŠ – základní škola (bez základních uměleckých škol); SŠ – střední škola; ZV – zájmové vzdělávání; ŠS – školní stravování

Zdroj: výroční zprávy ČŠI pro příslušné roky

- Kvalita, a tím i relevance inspekční činnosti ve školách byla v období 2014–2020 dále posílena vývojem nových metodik v souladu s posunem inovovaného pojetí inspekční činnosti ve smyslu vzdělávacího auditu školy. Takto byl v rámci inspekční činnosti nově zaveden a školními inspektory, kontrolními pracovníky a dalšími zaměstnanci (dále i „inspekční pracovníci“) důsledně využíván model tzv. Kvalitní školy, přičemž nové metodiky byly připraveny také pro další oblasti inspekční činnosti ve školách (např. podoba hospitačních záznamů, dotazníky pro pedagogické pracovníky a nově i žáky), a to také pro oblasti řešené v rámci specifických úkolů nad rámec běžné inspekční činnosti. Mezi tyto oblasti patří také hodnocení rozvoje gramotností žáků, a to plně v souladu s jedním z klíčových záměrů Strategie vzdělávací politiky 2030+ proměnit vzdělávací obsah a formy vzdělávání směrem od memorování znalostí k dovednostem žáků důležité znalosti aplikovat v praktických situacích. Zdůrazněme, že řada metodik ČŠI je veřejně přístupná tak, aby mohla být sdílena všemi aktéry vzdělávání, se záměrem propojovat interní hodnocení školy s hodnocením externím na základě jednotného metodického rámce.
- V hodnoceném období 2014–2020 přispěl ke zvyšování kvality a relevance inspekční činnosti ve školách rovněž postupný posun jejího zaměření od formálních kontrol naplňování závaznými předpisy daných požadavků směrem k hodnocení pedagogických procesů ve smyslu vzdělávacího auditu školy. Nedílnou součástí inspekční činnosti se tak stala zjištěními podložená identifikace silných a slabých stránek škol a formulace doporučení k jejich zlepšování. Takto byl v rámci inspekční činnosti významně posílen aspekt formativního hodnocení a poskytování zpětné vazby škole, a to plně v souladu se záměrem zvyšovat relevanci inspekční činnosti. Klíčovou rolí v tomto ohledu sehrála profesionalita plnění úkolů inspekčními pracovníky, stejně jako průběžné rozvíjení jejich kompetencí.

- Nové metodiky inspekční činnosti, stejně jako informační výstupy z nich, byly v období 2014–2020 stále více využívány pro práci inspekčních pracovníků v jednotlivých fázích inspekční akce (např. příprava na prezenční inspekční činnost ve škole; identifikace témat, kterým je žádoucí věnovat speciální pozornost při inspekční činnosti na místě; formulace inspekční zprávy založená na podpůrných zjištěních z datových analýz). Využívány byly v tomto ohledu také metody benchmarkingu, charakterizující postavení hodnocené školy ve skupině škol stejného či obdobného zaměření České republiky či příslušného kraje. Významným podpůrným nástrojem byly v tomto ohledu nově vyvinuté elektronické nástroje v rámci inspekčního informačního systému InspIS – modul InspIS DATA umožňující jednoduché generování potřebných statistických sestav.
- Kvalita a relevance inspekční činnosti v období 2014–2020 byla dále zvyšována prostřednictvím řešení komplexních specifických úkolů nad rámec běžné inspekční činnosti, které ve zpracovaných výstupech poskytly přínosné informace v řadě důležitých témat regionálního školství. Závěry a doporučení těchto šetření jsou v souladu s identifikací hlavních rozvojových potřeb a příležitostí regionálního školství tak, jak je pojmenovává Strategie vzdělávací politiky 2030+.
- Ke kvalitě a relevanci inspekční činnosti v období 2014–2020 významně přispělo také etablování testovacího nástroje pro elektronické ověřování vzdělávacích výsledků žáků (inspekční informační systém InspIS – modul InspIS SET). S využitím tohoto nástroje byla realizována řada předmětově i gramotnostně založených národních šetření, které ověřovaly dosaženou úroveň výsledků žáků v různých oblastech vzdělávání. Výsledky těchto šetření zasazené do kontextu hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání poskytly řadu přínosných zjištění na úrovni žáka, školy i vzdělávacího systému.
- Kvalita, a tím i relevance inspekční činnosti byla v období 2014–2020 dále posilována širším využitím pokročilých metod hodnocení dat při zpracování výroční zprávy, tematických zpráv, případně sekundárních analýz z mezinárodních šetření (např. práce s testovými položkami a škálami, metody faktorové a hierarchické regresní analýzy, kartografická vizualizace a další), a to včetně důrazu kladeného na identifikaci širších vazeb mezi uváděnými informacemi. V tomto kontextu přitom ČŠI položila důraz na vhodné využití kvantitativních i kvalitativních metod hodnocení informací z inspekční činnosti tak, aby bylo možné využít přínosy obou typů metodického přístupu. V období 2014–2020 ČŠI při zpracování svých výstupů postupně posilovala práci s příklady inspirativní, ale i nevhodné praxe.
- Pro dosahování vysoké kvality výstupů inspekční činnosti (např. inspekční zprávy, tematické zprávy a další) byl v období 2014–2020 zaveden víceúrovňový systém jejich supervizí a připomínkování respektující jak hierarchii organizační struktury ČŠI uvnitř útvarů (vztah představený vs. státní zaměstnanec) i mezi útvary (vztah úrovní sekce – odbor – oddělení), tak horizontální vztahy věcně dotčených (zainteresovaných) útvarů.
- Konečně relevance inspekční činnosti byla v období 2014–2020 zvyšována prostřednictvím intervencí cílených přímo na hlavní aktéry vzdělávání (ředitelé škol, učitelé, žáci, případně další), které především zahrnují utváření vzdělávacích programů pro ředitele škol a učitele, respektive přípravu nástrojů a úloh přímo využitelných školami, rodiči a žáky k formativnímu hodnocení (např. uvolněné testové úlohy pro rozvoj vybraných gramotností žáků).

Zdůrazněme, že k uváděným skutečnostem vztahujícím se k naplňování cíle 1 Konceptních záměrů ČŠI 2014–2020 má úzkou vazbu také cíl 5, jehož záměrem je využívání výsledků mezinárodní spolupráce. V tomto ohledu se ČŠI v období 2014–2020 podílela na realizaci řady

šetření (např. PISA 2015 a 2018; PIRLS 2016; TIMSS 2015 a 2019 či TALIS 2018). Data z těchto šetření byla extenzivně využita v řadě situací, ke kterým mimo jiné patří sledování dlouhodobého vývoje úrovně a faktorů ovlivňujících vzdělávací výsledky žáků regionálního školství v mezinárodní perspektivě (tematické zprávy z těchto šetření), respektive využití uvolněných úloh z těchto šetření pro didaktické účely. V neposlední řadě je metodika mezinárodních šetření v řadě ohledů vnímána jako měřítko nastavení obdobně koncipovaných národních šetření ČŠI.

Uvedené skutečnosti dokládají významný pokrok ČŠI v naplňování cílů 1 a 5 Konceptních záměrů ČŠI 2014–2020. Důležitou roli v tomto směru hrála realizace dvou projektů podpořených z Evropských strukturálních a investičních fondů: (a) Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice (NIQES) v období 2011–2015; a (b) Komplexní systém hodnocení v období 2017–2022. V kontextu časového zasazení realizace druhého z uvedených projektů je zjevné, že řada nástrojů vyvíjených již v období 2014–2020 (např. vyvíjení metodik pro hodnocení socioekonomického zázemí žáků a škol; metody, postupy a nástroje pro hodnocení kompetencí) bude dokončena a prakticky implementována teprve po jeho skončení. ČŠI se v období 2014–2020 aktivně zapojila i do řešení dalších projektů, jako jsou projekty aplikovaného výzkumu podporované Technologickou agenturou České republiky nebo projekt podpory nastavování a rozvoje systému hodnocení kvality a efektivity vzdělávání na Ukrajině (v rámci oficiální zahraniční rozvojové pomoci poskytované Českou republikou prostřednictvím České rozvojové agentury).

Významný pokrok byl v období 2014–2020 zaznamenán také v plnění záměrů cílů 2, 3 a 4. V oblasti procesů (cíl 2) byl v tomto období položen důraz na důslednou specifikaci procesů inspekční činnosti, a to primárně s využitím elektronicky podporovaných verzí procesních map / workflow. Ty explicitně definují jednak posloupnost činností jednotlivých procesů, jednak odpovědnosti za realizaci dílčích činností a jednak další požadavky kladené na procesy inspekční činnosti (např. stanovené časové lhůty, požadavky na výstupy inspekční činnosti, požadavky informování aktérů procesu a další). Standardizace procesů v prostředí inspekčního informačního systému InspIS umožňuje vedle jednoznačné specifikace postupů a odpovědností také sledovat relevantní metriky charakterizující kvalitu výkonu těchto procesů.

V oblasti zkvalitňování personálních zdrojů pro inspekční činnost (cíl 3) byla v období 2014–2020 realizována řada vzdělávacích aktivit v souladu s plány vzdělávání zaměstnanců ČŠI pro daný školní rok, přičemž respektována byla klíčová role inspekčních pracovníků pro výkon inspekční činnosti přímo ve školách. Tematicky se vzdělávací aktivity zaměřily na různé oblasti relevantní pro výkon inspekční činnosti, a to jak ve vazbě na didaktické aspekty (např. didaktika vyučovaných předmětů, metodiky vzdělávání a další), tak ve vazbě na klíčové kompetence zaměstnanců ČŠI (např. digitální kompetence, komunikační kompetence, řešení konfliktů a další). ČŠI v období 2014–2020 využívala rovněž další nástroje osobního/profesionálního rozvoje zaměstnanců, které například zahrnují mentoring pro začínající zaměstnance, možnost stáží mezi útvary ČŠI či v jiných organizacích, nabídku materiálů k samostudiu a další. V období 2014–2020 položila ČŠI vysoký důraz také na záměr zlepšování platových podmínek zaměstnanců ČŠI tak, aby bylo alespoň sníženo znevýhodnění platového ohodnocení v ČŠI ve srovnání s platovým ohodnocením ředitelů škol a učitelů působících v regionálním školství.

Konečně v oblasti komunikace (cíl 4) se ČŠI v období 2014–2020 zaměřila na zvyšování kvality vnější i vnitřní komunikace s inspekční činností související, což se významně pozitivně projevilo při potřebě on-line komunikace inspekčních pracovníků vynucené mimořádnou situací v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 na jaře a na podzim roku 2020. Konkrétní opatření vnitřní komunikace zahrnují pravidelnou komunikaci mezi útvary (např. komunikace mezi ústředím ČŠI a krajskými inspektoráty), zajišťování zpětné vazby zaměstnanců k nastavení metodik inspekční činnosti (např. úpravy formulářů pro inspekční činnost),

metodické semináře pro sjednocení postupů a metrik inspekční činnosti a další. V případě vnější komunikace ČŠI důsledně dbala na představení svých výstupů vůči různým skupinám, a to s využitím širokého spektra různých nástrojů (např. mediální zprávy, tiskové konference, webové stránky, tištěné publikace). Zavedeno bylo také vydávání informačního magazínu INFO ČŠI a ČŠI se stala aktivní rovněž na sociálních sítích (Facebook, Twitter). Speciální akce byly konány pro vybrané cílové skupiny, jako je představení výroční zprávy ČŠI ve školských výborech obou komor Parlamentu České republiky, informační akce organizované pro zřizovatele škol či místní akční skupiny a další. Současně byla ČŠI v období 2014–2020 aktivní v organizaci konferencí, workshopů a dalších akcí tohoto typu, a to včetně akcí mezinárodního přesahu, například v rámci aktivit Stálé mezinárodní konference inspektorátů (SICI). Aktivity vnější komunikace významně napomohly utváření obrazu ČŠI v souladu s hodnotami formulované vize.

Celkově hodnocení ukazuje na významný pokrok ČŠI v naplňování všech cílů, a tím i vize Koncepčních záměrů ČŠI 2014–2020. I přes tuto skutečnost existuje řada rozvojových potřeb a příležitostí, které je žádoucí promítnout do formulace Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

2.3 Rozvojové potřeby a příležitosti pro období 2021–2030

- **RPP1** – Posilování kvalitativního aspektu inspekční činnosti ve školách s vazbou na vysokou profesionalitu práce inspekčních pracovníků – stanovení silných a slabých stránek školy, poskytování kvalitativní zpětné vazby s důrazem na doporučení ke zlepšení stavu či zvýšení úrovně vzdělávání, identifikace příkladů inspirativní i nevhodné praxe prostřednictvím dvousměrné (formální, případně i neformální) komunikace inspekčních pracovníků s aktéry vzdělávání, vysoká míra vnitřní konzistentnosti plnění úkolů inspekční činnosti (např. jednotný výklad metodik a postupů), posilování vzájemné důvěry ČŠI a škol kvalitou výkonu inspekční činnosti.
- **RPP2** – Zjišťování vzdělávacích výsledků žáků realizací a dalším zvyšováním metodické kvality národních šetření (např. koncepční volba domén šetření; ročník žáků a časová perioda; kvalita výběrových souborů participujících žáků; zdůvodněná vazba úloh šetření na RVP; kvalita počet úloh; volba metrik hodnocení a další).
- **RPP3** – Pokračování v systematickém a detailním sledování vývoje vzdělávacího systému České republiky v mezinárodní perspektivě – realizace mezinárodních šetření na území České republiky (PISA, TIMSS, PIRLS, ICILS, TALIS).
- **RPP4** – Revize využívaných nástrojů inspekční činnosti (např. zdůvodnění potřeby a záměru využívání otázek formulářů, volba vhodné cílové skupiny otázky apod.), zjednodušení a standardizace nástrojů a harmonizace různých typů inspekční činnosti (např. komplexní a tematická inspekční činnost) pro vytvoření širšího časového prostoru pro identifikaci příkladů inspirativní praxe během inspekční činnosti.
- **RPP5** – Doplnění významných proměnných, které dosud nejsou v rámci inspekční činnosti zcela adekvátně sledovány (např. socioekonomické charakteristiky žáků a škol, proměnné nestability školy⁵, případně další), a neumožňují tak optimálně posuzovat podmínky, průběh a výsledky vzdělávání škol mezi školami podobných charakteristik.
- **RPP6** – Doplnění možnosti získávat informace od dalších relevantních aktérů vzdělávání v rámci inspekční činnosti (např. zákonní zástupci žáků).

---

⁵ Například časté stížnosti, interní i externí podněty, nestabilita vedení, častá obměna pedagogů.

- **RPP7** – Posilování vnitřní provázanosti informační základny ČŠI (věcné, časové, prostorové hledisko), a to také v širším kontextu propojení s Rezortním informačním systémem MŠMT a dalšími vnějšími datovými a informačními zdroji (např. data trhu práce, data ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021), tj. utváření systému získávání, třídění a ukládání dat a informací v souladu se standardy socioekonomického výzkumu.
- **RPP8** – Dosahování vysoké kvality zpracování inspekčních zpráv s důrazem na jejich formativní charakter a argumentační podloženost závěrů.
- **RPP9** – Dosahování vysoké metodické kvality a obsahové relevance zpracování výroční zprávy, tematických zpráv a dalších publikací, s posilováním zájmu o: (a) hodnocení dopadů a efektivity opatření vzdělávacích politik; (b) analýzu kauzálních vztahů; a (c) časové analýzy.
- **RPP10** – Posilování kvalitativní zpětné vazby poskytované inspekčními pracovníky a posilování související metodické podpory školám.
- **RPP11** – Posilování metodického rozměru inspekční činnosti: (a) utváření a sdílení metodik využitelných školami pro interní hodnocení; (b) utváření vzdělávacích materiálů a organizace vzdělávacích aktivit; (c) práce s příklady inspirativní praxe; a (d) koordinace metodické činnosti na regionální a nadregionální úrovni v rámci podílu ČŠI na úrovni tzv. středního článku podpory.
- **RPP12** – Zvyšování kvality prezentace dat a výstupů inspekční činnosti (např. on-line zdroje informací, otevřená data, webové prezentace, generování reportů).
- **RPP13** – Pravidelný přezkum relevance vnitřních předpisů, metodik a procesních map / workflow ČŠI v oblasti inspekční činnosti a v případě potřeby vydání nových či aktualizace stávajících vnitřních předpisů, metodik a procesních map / workflow.
- **RPP14** – Zvyšování kvality vnější, a především vnitřní dvousměrné komunikace s využitím znalostí, dovedností a zkušeností zaměstnanců s různými aspekty realizace stanovených úkolů (např. design šetření a potřeba dat, předpokládané způsoby zpracování a prezentace výstupů šetření, proces připomínkování, možné problémy praktické realizace).
- **RPP15** – Podpora osobního a profesního rozvoje zaměstnanců pro výkon agend inspekční činnosti a s klíčovou rolí kompetencí inspekčních pracovníků pro plnění úkolů inspekční činnosti přímo ve školách, a to včetně zohlednění kvality jejich práce a platového ohodnocení.
- **RPP16** – Spolupráce s partnery při realizaci společných projektů a jiných aktivit externí spolupráce na mezinárodní, národní, regionální a místní úrovni v oblasti hodnocení kvality a efektivity vzdělávání.
- **RPP17** – Dosahování vysoké kvality materiálně-technických podmínek výkonu agend inspekční činnosti.
- **RPP18** – Rozšiřování funkcionalit inspekčního informačního systému InspIS (např. typy možných úloh pro šetření, rozšiřování možných sestav výstupů pro jednotlivé fáze inspekční akce, grafická podoba výstupů a další) včetně vazby na další informační systémy (např. informační systémy škol, data trhu práce) za účelem snižování administrativní zátěže, sledování vzdělávací a profesní dráhy žáka.
- **RPP19** – Posilování možnosti flexibilně reagovat na aktuální potřeby a jevy ovlivňující vzdělávání dětí, žáků a studentů v mimořádných obdobích.

3 Koncepční záměry ČŠI 2021–2030

Formulace Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je založena na východiscích představených v předchozí kapitole s tím, že je respektována tradiční hierarchická struktura zpracování koncepčních dokumentů s rozlišením úrovně vize, cílů a opatření. Koncepční záměry 2021–2030 vycházejí z předpokladu běžných podmínek pro vzdělávání, na případné mimořádné situace bude ČŠI reagovat aplikací specifického plánu svých činností pro dotčené období.

3.1 Vize

ČŠI v souladu se svými hodnotami kompetentnosti, důvěryhodnosti, nestrannosti, objektivity a transparentnosti naplňuje své poslání vykonávat externí hodnocení kvality a efektivity vzdělávání, poskytovat komplexní, obsahově bohatou a maximálně využitelnou zpětnou vazbu doplněnou o související metodickou podporu relevantním skupinám aktérů ve vzdělávání a svou činností přispívat ke kontinuálnímu zvyšování kvality a efektivity vzdělávání na úrovni škol i na úrovni vzdělávací soustavy. Plnění úkolů ČŠI v rámci agend inspekční činnosti je založeno na vysoké profesionalitě práce inspekčních pracovníků a dalších zaměstnanců, která se promítá v kvalitě informační základny, z níž vycházejí obsahově podnětné a metodicky správně utvářené výstupy vyznačující se také vysokou úrovní relevance pro školy a další zainteresované aktéry vzdělávání. Pro naplňování své vize má ČŠI vytvořen kvalitní podpůrný systém svého fungování ve smyslu služebního úřadu.

3.2 Cíle a opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030

Vize Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je rozvedena prostřednictvím hierarchicky provázané soustavy cílů a na ně navazujících opatření. Pro zjednodušení je v dalším textu využíván pojem „úkoly inspekční činnosti“ pro souhrnné označení úkolů inspekční činnosti, specifických a dalších úkolů, které jsou uvedeny v plánu hlavních úkolů ČŠI na daný školní rok.

Cíl 1: Vysoká kvalita informační základny ČŠI utvářené při plnění úkolů inspekční činnosti

Mezi hlavní hodnoty práce ČŠI patří rozhodování založené na kvalitní informační základně, což umožňuje naplňovat její vizi kompetentní, důvěryhodné, nestranné, objektivní a transparentní instituce. V tomto kontextu a v návaznosti na identifikovaná východiska Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je záměrem cíle 1 dosahovat vysoké kvality informační základny utvářené při plnění úkolů inspekční činnosti. Pro naplnění záměru cíle 1 byla formulována následující opatření.

Opatření 1.1: Dobře nastavený a odůvodněný soubor nástrojů pro zjišťování informací

Opatření 1.1 přispívá k naplňování záměru cíle 1 prostřednictvím využití kvalitně nastaveného souboru nástrojů pro zjišťování informací z inspekční činnosti (např. formuláře, metodiky sběru dat). Opatření 1.1 je založeno na pravidelně prováděném přezkumu nástrojů (typicky položek formulářů) používaných pro zjišťování informací z inspekční činnosti s následnou realizací doporučení, která z přezkumu vzejdou. Záměrem vlastního přezkumu je především:

- odstranění a prevence vzniku duplicitních položek napříč využívanými formuláři;

- zdůvodnění potřebnosti jednotlivých položek ve vazbě na řešený problém a plánovaný výstup a vynechání těch položek, u kterých není potřeba identifikována;
- zhodnocení přínosnosti položek ve vazbě na jejich schopnost diferencovat v odpovědích respondentů a vynechání těch položek, u kterých nebyla tato přínosnost identifikována;
- zhodnocení věcné a metodicko-technické kvality položek formulářů (např. věcné zaměření, jednoznačnost a srozumitelnost, používaná škála/metrika odpovědí) a úprava formulace položek tam, kde je taková úprava potřebná, s respektováním možnosti sledovat vývoj odpovědí v čase;
- identifikace potřeb pro doplnění položek formulářů či vývoj nových hodnoticích nástrojů a návazná formulace položek odpovídající metodicko-technické kvality k dané potřebě.⁶

Výstupem přezkumu a realizace doporučení je dobře nastavený a odůvodněný soubor nástrojů používaný pro zjišťování informací z inspekční činnosti ve školách, přičemž využívané nástroje splňují standardy pro pořizování, třídění a ukládání dat a informací ve společenském vědním výzkumu.

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Přezkum položek formulářů využívaných pro získávání informací v rámci inspekční činnosti ve školách, prostřednictvím elektronického zjišťování informací, případně prostřednictvím jiných typů šetření. 2. Úprava a doplnění položek formulářů v návaznosti na zjištění přezkumu a jím identifikované potřeby.
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030; realizace přezkumu před začátkem školního roku s vazbou na zahájení nového cyklu inspekční činnosti.
Metriky naplnění	MK1-1: Každoročně realizovaný přezkum položek formulářů využívaných pro získávání informací v rámci inspekční činnosti ve školách, prostřednictvím elektronického zjišťování informací, případně v rámci jiných šetření (metrika dichotomické proměnné).
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 1.2: Vysoká kvalita informací pořizovaných inspekčními pracovníky při plnění úkolů inspekční činnosti ve školách

Klíčovým aspektem kvality pořizovaných informací je vysoká úroveň práce inspekčních pracovníků při plnění úkolů inspekční činnosti přímo ve školách (např. při komplexní inspekční činnosti, tematické inspekční činnosti, šetření stížností, elektronickém zjišťování informací nebo účasti na konkurzech). Vysoká úroveň takové práce, která přispívá k naplňování záměru cíle 1, se projevuje především:

- v pořizování a případně záznamu správných a objektivních informací;

⁶ Například: (a) možnost hodnocení naplňování cílů a opatření Strategie vzdělávací politiky 2030+; (b) vytváření základního metodicko-technického rámce pro záznam příkladů ilustrativní praxe; (c) možnost hodnocení specifik průběhu a podmínek vzdělávání nematuritních oborů vzdělání s rozlišením oborů kategorie E a H; (d) možnost hodnocení kompetencí dětí v předškolním vzdělávání v návaznosti na cíle a opatření Strategie vzdělávací politiky 2030+; (e) vytvoření společného hodnoticího rámce gramotnosti; a další.

- v minimalizaci vlivu subjektivity hodnotitele, tj. v metodicky maximálně jednotném přístupu inspekčních pracovníků k pořizování a záznamu informací;

přičemž zásadní roli hraje osoba inspekčního pracovníka v rámci komunikace s aktéry školy. Pro naplňování záměru opatření 1.2 tak je důležitý rozvoj kompetencí inspekčních pracovníků pro plnění úkolů inspekční činnosti ve školách (viz opatření 4.3).

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Pořizování informací v rámci inspekční činnosti ve školách (např. při komplexní inspekční činnosti, tematické inspekční činnosti, šetření stížností, elektronickém zjišťování informací nebo účasti na konkurzech). 2. Aktivity pro kontinuální sjednocování metodického přístupu inspekčních pracovníků k získávání a záznamu informací (např. řešení modelových situací, metodické semináře). 3. Získávání informací prostřednictvím elektronického zjišťování informací či prostřednictvím jiných typů šetření a se zaměřením na různé cílové skupiny šetření (především ředitelé školy, učitelé, žáci, rodiče žáků).
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.
Metriky naplnění	MK1-2: Soubor statistických ukazatelů inspekční činnosti za školní rok – výkonové ukazatele uváděné ve výroční zprávě ČŠI.
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 1.3: Koncepčně založené zjišťování informací z národních šetření ČŠI ověřujících vzdělávací výsledky v regionálním školství

Opatření 1.3 přispívá k naplňování záměru cíle 1 prostřednictvím koncepčně založeného elektronického zjišťování informací z národních šetření ČŠI ověřujících vzdělávací výsledky žáků v regionálním školství (národní testování). Opatření vychází z interního plánu národního zjišťování výsledků vzdělávání 2021+, který je utvářen třemi základními komponentami.

- První komponentou je periodické zjišťování výsledků vzdělávání žáků 5. a 9. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií, a to v návaznosti na obdobně koncipovaná šetření v letech 2013 a 2017. S ohledem na dopady pandemie nemoci covid-19 je další šetření tohoto typu předpokládáno v roce 2022 (původně mělo být provedeno na jaře 2021).
- Druhou komponentou je každoroční zjišťování dosažené úrovně vybraných aspektů stěžejních gramotností u výběrového souboru žáků 1. stupně základní školy, 2. stupně základní školy a středních škol, případně vyšších odborných škol.
- Třetí komponentou je každoroční podzimní zjišťování výsledků výběrového souboru žáků zpravidla v jednom či více tematických testech se zaměřením na některé z oblastí podle specifických úkolů ČŠI a v ročnících studia relevantních pro daný úkol.

Indikativní nastavení podoby tří komponent plánu národního zjišťování výsledků vzdělávání 2021+ zachycuje tabulka č. 3, jeho finální podoba však bude utvářena opakovaně v plánech hlavních úkolů ČŠI, a to prostřednictvím specifikace národních zjišťování pro realizaci v daném školním roce. Významnou roli budou v tomto ohledu hrát vnější vlivy, především pak podoba implementace Strategie vzdělávací politiky 2030+ ze strany MŠMT (např. nastavení podoby ověřování očekávaných výstupů v uzlových bodech základního vzdělávání včetně role

ČŠI; identifikace klíčových témat pro obsahové zaměření specifických úkolů ČŠI a další), ale také vlivy vnitřní (např. rozšíření funkcionalit inspekčního systému elektronického testování InspIS SET o další typy testových úloh apod.).

Průřezová komponenta interního plánu národního zjišťování výsledků vzdělávání 2021+ se pak týká dílčích aspektů dosahování vysoké kvality jednotlivých šetření národního testování, především:

- zachování a rozvíjení praxe specifikované vazby úloh a výstupů RVP;
- zachování a rozvíjení praxe systematického hodnocení kvality úloh a utváření co nejšířší databáze úloh odpovídající kvality – zohlednění těchto aspektů při utváření hodnoticích nástrojů a řešení souvisejících otázek (např. obtížnost testu, převedení testů na společnou škálu apod.);
- důsledného sledování metodických postupů pro dosahování reprezentativnosti výběrových šetření vzhledem k souboru participujících žáků a pro širší využití longitudinálních hodnocení;
- rozšiřování možností elektronického nástroje pro realizaci a reporting výsledků šetření (InspIS SET, InspIS DATA).

Tabulka č. 3: Indikativní charakteristika komponent plánu národního zjišťování 2021+

Charakteristika zjišťování	Komponenta 1	Komponenta 2	Komponenta 3
Časová perioda zjišťování	4 roky	1 rok	1 rok
Termín testu	jaro	podzim	podzim
Školy zapojené do zjišťování	všechny ⁷	výběrový soubor	výběrový soubor
Zapojené ročníky žáků	5. a 9. ročník ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií	1. a 2. stupeň ZŠ a SŠ, případně VOŠ; typicky 4. a 7. ročník ZŠ a 2. ročník SŠ	ročník studia ZŠ nebo SŠ relevantní pro daný úkol
Charakter testu	ověřovací charakter, obsahová návaznost na výstupy RVP pro základní vzdělávání aktuální v rozhodný rok šetření	ověřovací charakter, typicky obsahová vazba na výstupy RVP aktuální v rozhodný rok šetření	v závislosti na povaze specifického úkolu
Zaměření testu	široké spektrum vzdělávacích oborů a oblastí ⁸	gramotnost vybraná pro daný školní rok ⁹ ; v další fázi širší zaměření testu (např. více gramotností, kompetence)	témata stanovena podle specifických úkolů ČŠI ve školním roce ¹⁰
Sběr doplňujících informací	typicky dotazníkové šetření žáků a učitelů zaměřené na testovaný vzdělávací obsah a kontextové informace	typicky dotazníkové šetření žáků a učitelů zaměřené na souvislosti rozvoje sledované gramotnosti ve výuce	typicky dotazníkové šetření žáků a učitelů v závislosti na povaze specifického úkolu
Důraz na zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	ano	ano	v závislosti na povaze specifického úkolu
Sběr doplňujících informací v rámci prezenční inspekční činnosti	ne	ano	v závislosti na povaze specifického úkolu

⁷ Do šetření budou zapojeny všechny školy s žáky v 5. a 9. ročníku s tím, že na jedné škole budou testováni žáci buď 5., nebo 9. ročníku.

⁸ Každý žák bude řešit celkem tři testy. Žáci v 5. ročníku budou vždy řešit: (1) test ověřující jejich předpoklady ke studiu; (2) test z českého jazyka, nebo matematiky; (3) test z jednoho ze vzdělávacích oborů anglický jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, hudební výchova, nebo výtvarná výchova. Žáci v 9. ročníku budou řešit testy dvou ze tří vzdělávacích oborů český jazyk, matematika, nebo anglický jazyk, a dále pak test z jednoho z následujících vzdělávacích oborů fyzika, chemie, přírodopis, dějepis, zeměpis, výchova k občanství, výchova ke zdraví, hudební výchova a výtvarná výchova.

⁹ Indikativně se jedná o přírodovědnou gramotnost ve školním roce 2021/2022, čtenářskou gramotnost ve školním roce 2022/2023, matematickou gramotnost ve školním roce 2023/2024, jazykovou gramotnost ve školním roce 2024/2025 a informační gramotnost ve školním roce 2025/2026. Pětiletý interval mezi dvěma šetřeními k jedné gramotnosti utváří dostatečný časový prostor pro hodnocení střednědobých systémových změn.

¹⁰ Ve školním roce 2021/2022 bude testována finanční gramotnost žáků středních škol a vyšších odborných škol.

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Nastavení podoby národních zjišťování pro daný školní rok v plánu hlavních úkolů ČŠI. 2. Realizace národních šetření ČŠI ověřujících vzdělávací výsledky v regionálním školství. 3. Rozšiřování databáze úloh se specifikací vazeb k RVP a s informacemi o vlastnostech úloh. 4. Utváření metodicko-technických informací o hodnoticích nástrojích a postupech k tvorbě výběrových souborů škol a žáků. Pozn.: Rozvíjení funkcionalit elektronického nástroje pro realizaci šetření (InspIS SET, InspIS DATA) je upraveno v rámci opatření 4.6. Pozn.: Utváření nástrojů pro sběr kontextových informací je upraveno v rámci opatření 1.1.
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.
Metriky naplnění	MK1-3: Počet realizovaných národních zjišťování výsledků vzdělávání.
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 1.4: Zjišťování informací o českém vzdělávacím systému v mezinárodním srovnání

Opatření 1.4 přispívá k naplňování záměru cíle 1 prostřednictvím zjišťování informací o stavu a vývoji českého vzdělávacího systému v mezinárodním srovnání. V tomto ohledu je Česká republika dlouhodobě zapojena do řady mezinárodních šetření (PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS, TALIS), která poskytují zásadní informace o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání v českém regionálním školství, a to v perspektivě nejen mezinárodního srovnání, ale také časového vývoje. Od roku 2011 zajišťuje realizaci těchto šetření ČŠI, přičemž záměrem opatření 1.4 je zajistit kontinuitu zjišťování informací. Tabulka č. 4 uvádí přehled mezinárodních šetření ověřujících výsledky žáků ve vybraných vzdělávacích oborech či gramotnostech, v nichž je předpokládána účast České republiky v období 2021–2030.

Tabulka č. 4: Indikativní plán realizace mezinárodních šetření pro období 2021–2030

Školní rok	Šetření a jeho zaměření	Ročník	Termín
2020/2021	PIRLS, čtenářská gramotnost	4. ročník ZŠ	jaro
2021/2022	PISA, čtenářská, matematická a přírodovědná gramotnost	9. ročník ZŠ a 1. ročník SŠ	jaro
2022/2023	TIMSS, matematika, přírodověda ICILS, informační gramotnost	4. a 8. ročník ZŠ 8. ročník ZŠ	jaro
2023/2024	S ohledem na nastavený cyklus mezinárodních šetření není v tomto školním roce plánováno žádné šetření. V činnosti ČŠI bude v tomto školním roce položen důraz na zpracování sekundárních analýz.		

Školní rok	Šetření a jeho zaměření	Ročník	Termín
2024/2025	PISA, čtenářská, matematická a přírodovědná gramotnost	9. ročník ZŠ a 1. ročník SŠ	jaro
2025/2026	PIRLS, čtenářská gramotnost	4. ročník ZŠ	jaro
2026/2027	TIMSS, matematika, přírodověda	4. a 8. ročník ZŠ	jaro
2027/2028	ICILS, informační gramotnost	8. ročník ZŠ	jaro
2028/2029	PISA, čtenářská, matematická a přírodovědná gramotnost	9. ročník ZŠ a 1. ročník SŠ	jaro
2029/2030	S ohledem na nastavený cyklus mezinárodních šetření není v tomto školním roce plánováno žádné šetření. V činnosti ČŠI bude v tomto školním roce položen důraz na zpracování sekundárních analýz.		
2030/2031	PIRLS, čtenářská gramotnost TIMSS, matematika, přírodověda	4. ročník ZŠ 4. a 8. ročník ZŠ	jaro

Pozn.: Ve sloupci Ročník nejsou explicitně uváděny odpovídající ročníky víceletého gymnázia, s jejichž zapojením se ale rovněž počítá. V případě mezinárodního šetření PISA je zohledněn předpoklad prodloužení cyklu ze 3 na 4 roky po roce 2025. Řídící výbor PISA plánuje rozhodnout o této změně v roce 2021.

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Zajištění účasti České republiky v dalších cyklech mezinárodního šetření PISA v období 2021–2030. 2. Zajištění účasti České republiky v dalších cyklech mezinárodního šetření PIRLS v období 2021–2030. 3. Zajištění účasti České republiky v dalších cyklech mezinárodního šetření TIMSS v období 2021–2030. 4. Zajištění účasti České republiky v dalších cyklech mezinárodního šetření ICILS v období 2021–2030. 5. Zajištění účasti České republiky v dalších cyklech mezinárodního šetření TALIS v období 2021–2030.
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.
Metriky naplnění	MK1-4: Počet realizovaných mezinárodních šetření (PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS, TALIS) v období 2021–2030 s účastí České republiky.
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 1.5: Posilování vnitřní provázanosti informační základny ČŠI a provázanosti informační základny ČŠI s daty a informacemi externími

Opatření 1.5 přispívá k naplňování záměru cíle 1 posilováním vnitřní provázanosti informační základny ČŠI. Takto je záměrem opatření 1.5 utvářet konzistentní informační rámce, jejichž propojení je založeno na různých attributech informací, jako jsou:

- atribut jedinečných identifikátorů školy s prověřením možností využití identifikátorů na úrovni žáka;
- atribut jedinečných identifikátorů územních jednotek;
- atribut času;
- atribut věcného obsahu dat;
- atribut otázky formulářů (např. společné otázky formulářů pro hodnocení gramotnosti).

Vedle posilování vnitřní provázanosti informační základny ČŠI je záměrem opatření 1.5 posilovat rovněž provázanost dat ČŠI s externími daty a informacemi (např. datová a informační základna MŠMT pro regionální školství včetně školského rejstříku; data MPSV o zaměstnanosti absolventů škol; územně založená data ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021; data školních matrik).

Takto utvářená vnitřní a vnější provázanost informační základny ČŠI zvyšuje efektivnost jednak inspekční činnosti ve školách (šíře vstupních informací o škole) a jednak analýz, které jsou zaměřeny na hodnocení specifík (nejen) vzhledem k výše uvedeným atributům (např. identifikace škol s horšími charakteristikami průběhu, podmínek a výsledků vzdělávání; krajská specifika vzdělávacích systémů; specifika škol v sociálně znevýhodněných lokalitách; časově založené analýzy regionálního školství; realizované průzkumy veřejného mínění a další). Posilována může být také robustnost závěrů analýz (např. hodnocení vyššího počtu relevantních ukazatelů). Posilování vnitřní provázanosti dat ČŠI může mít také pozitivní dopad na identifikaci duplicitních ukazatelů (viz opatření 1.1) a obecně na zjednodušení struktury informací.

Zdůrazněme, že opatření 1.5 má významný rozměr vztahující se k využití ICT technologií pro získávání, správu, analýzu a prezentaci dat, a to také prostřednictvím vytváření široké nabídky reportů o školách pro inspekční činnost, stejně jako prostřednictvím rozvíjení integrujících rozhraní inspekčního informačního systému InspIS s dalšími informačními systémy (např. rezortní informační systém MŠMT, informační systémy škol a další).

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Utváření informační základny propojující interní a externí zdroje informací na bázi společného atributu (identifikátoru). 2. Sdílení informační základny zaměstnanci (např. společná úložiště ČŠI). Pozn.: Relevantní aktivity zahrnují také utváření dalších funkcionalit inspekčního informačního systému InspIS, a to včetně tvorby reportů o školách pro využití v rámci inspekční činnosti. Specificky je tato oblast součástí opatření 4.6.
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.
Metriky naplnění	MK1-5: Prokazatelná existence informační základny, která propojuje interní a externí zdroje informací na bázi společných atributů (metrika dichotomické proměnné).

Specifikace opatření	
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Cíl 2: Vysoká kvalita výstupů ČŠI utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti

Vedle kvalitní informační základny je pro efektivitu a účelnost výkonu věcných agend ČŠI zásadní kvalita výstupů, které jsou utvářeny při plnění úkolů inspekční činnosti. Vysoká kvalita těchto výstupů přispívá k naplňování vize vykreslující ČŠI jako důvěryhodnou, transparentní a komunikaci otevřenou instituci. V tomto kontextu a v návaznosti na identifikovaná východiska Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je záměrem cíle 2 dosahovat vysoké kvality výstupů utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti, přičemž pro naplnění záměru cíle 2 byla formulována následující opatření.

Opatření 2.1: Vysoká kvalita inspekčních zpráv, výroční zprávy, tematických zpráv a dalších výstupů s důrazem na jejich formativní charakter a argumentační podloženost závěrů

Opatření 2.1 navazuje na kvalitativní posun zpracování hlavních výstupů z úkolů inspekční činnosti v období 2014–2020, kdy byl především oslaben spíše deskriptivní charakter těchto výstupů a aspekt jejich obsahového zaměření na formální kontrolu požadavků závazných předpisů a kdy byly naopak posíleny jejich formativní charakter a argumentační podloženost závěrů. Takto byla praxe zpracování inspekčních zpráv doplněna o aspekt identifikace silných a slabých stránek, stejně jako argumentačně podložených návrhů a doporučení školám. Při zpracování výroční zprávy, tematických zpráv a dalších výstupů byla posilována argumentačně podložená doporučení na úrovni školy, zřizovatele i vzdělávacího systému.

Záměrem opatření 2.1 je i v období 2021–2030 respektovat podstatu této změny a nadále posilovat formativní charakter a argumentační podloženost výstupů utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti – inspekční zprávy (vzdělávací audit silných a slabých stránek škol, formulace návrhů a doporučení ke zlepšení), výroční zpráva, tematické zprávy a další výstupy. Souvisejícím záměrem opatření 2.1 pak je zpracování příkladů inspirativní praxe, ale i příkladů nevhodné praxe škol. Takové příklady mohou být zjištěny a popsány jednak v rámci inspekční činnosti ve školách a jednak v rámci sekundární analýzy informačních zdrojů (např. zahraniční příklady inspirativní praxe apod.).

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Zpracování inspekčních zpráv vysoké kvality s důrazem na jejich formativní charakter (vzdělávací audit silných a slabých stránek škol, formulace návrhů a doporučení ke zlepšení) a argumentační podloženost závěrů. 2. Zpracování výroční zprávy, tematických zpráv a dalších výstupů vysoké kvality s důrazem na formativní charakter a argumentační podloženost závěrů. 3. Identifikace a charakteristika příkladů inspirativní, ale i nevhodné praxe škol během inspekční činnosti ve školách a prostřednictvím sekundární analýzy informačních zdrojů. 4. Supervize formativního charakteru a argumentační podloženosti závěrů výstupů utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti.
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.

Specifikace opatření	
Metriky naplnění	MK2-1a: Podíl zpracovaných inspekčních zpráv, které obsahují prvky formativního hodnocení a argumentací podložených závěrů (v %). MK2-1b: Počet zpracovaných příkladů inspirativní a nevhodné praxe škol.
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 2.2: Další zvyšování metodické kvality zpracování výstupů z plnění úkolů inspekční činnosti

Opatření 2.2 navazuje na zvyšování kvality metodického zpracování výstupů z plnění úkolů inspekční činnosti v období 2014–2020, kdy v nich byly stále častěji aplikovány pokročilé metody hodnocení dat a informací poskytující lépe podložené závěry. Záměrem opatření 2.2 je i v období 2021–2030 sledovat tento trend a dále zvyšovat metodickou kvalitu zpracování výstupů z plnění úkolů inspekční činnosti.¹¹ Typové aktivity v tomto ohledu především zahrnují využívání pokročilých metod pro:

- vyhodnocení šetření ověřujících vzdělávací výsledky v regionálním školství;
- hodnocení dopadů opatření vzdělávacích strategií (např. klíčové aktivity Strategie vzdělávací politiky 2030+);
- analýzy kauzálních vztahů mezi proměnnými;
- časové analýzy, v ideálním případě sledující také studijní dráhy žáků;

přičemž je však potřeba zohlednit rovněž omezení daná časovým rámcem zpracování výstupů.

Záměrem opatření 2.2 je správně aplikovat kvalitativní metody zpracování dat a informací (např. formulace příkladů inspirativní praxe v opatření 2.1). Takto je záměrem opatření 2.2 rovněž uchopit výhody společného využití jak kvantitativních, tak kvalitativních metodických přístupů k hodnocení dat a informací při zpracování výstupů z plnění úkolů inspekční činnosti.

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Využívání pokročilých metod pro vyhodnocení šetření ověřujících vzdělávací výsledky v regionálním školství. 2. Využívání pokročilých metod pro hodnocení dopadů opatření vzdělávacích strategií. 3. Využívání pokročilých metod pro analýzy kauzálních vztahů mezi proměnnými. 4. Využívání pokročilých metod pro časové analýzy. 5. Využívání kvalitativních metod pro zpracování příkladů inspirativní praxe.
Časový rámeček	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.

¹¹ Za tímto účelem budou vhodně využity metodické postupy navržené v rámci řešení souvisejících projektů se (spolu)účastí ČŠI, především Komplexní systém hodnocení (OP VVV), a dále pak Diagnostika příčin neúspěchu žáků při řešení úloh z matematiky a návrh opatření k jejich odstranění (TA ČR), Metodika vyhodnocení výsledků ověřovacího testování v počátečním vzdělávání a její aplikace v modelových případových studiích (TA ČR) a další (viz rozvojové úkoly v plánech hlavních úkolů ČŠI).

Specifikace opatření	
Metriky naplnění	MK2-2: Zpracování výstupů ČŠI při respektování vysoké metodické kvality hodnocení dat (metrika dichotomické proměnné).
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Cíl 3: Posilování metodického rozměru práce ČŠI a vysoká relevance plněných úkolů inspekční činnosti

Záměrem třetího cíle Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 je doplnit vysokou kvalitu pořizovaných dat a výstupů utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti také metodickým rozměrem práce ČŠI v rámci jednosměrné, a především dvousměrné komunikace s aktéry ve vzdělávání. Takto bude rovněž dosahováno vysoké relevance plněných úkolů inspekční činnosti, přičemž tato bude dále posilována prostřednictvím důrazu aktivit ČŠI na témata vymezená ve Strategii vzdělávací politiky 2030+. Pro naplnění záměru cíle 3 byla formulována následující opatření.

Opatření 3.1: Inspekčními pracovníky poskytovaná kvalitní zpětná vazba a související metodická podpora školám při plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 3.1 je posilovat metodický rozměr práce ČŠI prostřednictvím inspekčními pracovníky poskytované kvalitní zpětné vazby a související metodické podpory školám při plnění úkolů inspekční činnosti přímo ve školách. Aktivity opatření 3.1, které přispívají k naplňování záměru cíle 3, zahrnují především:

- poskytování kvalitní zpětné vazby školám na základě výstupů inspekční činnosti, tj. ve vazbě na provedený vzdělávací audit jejich silných a slabých stránek a na formulované návrhy a doporučení ke zlepšování, a to včetně využití příkladů inspirativní praxe;
- poskytování metodické podpory školám na základě výstupů inspekční činnosti, tj. ve vazbě na provedený vzdělávací audit silných a slabých stránek škol a na formulované návrhy a doporučení ke zlepšování, a to včetně využití příkladů inspirativní praxe;
- propojování inspekčních nástrojů hodnocení se sebehodnocením školy;

přičemž zásadní roli hraje osoba inspekčního pracovníka v rámci komunikace s aktéry školy. Pro naplňování záměru opatření 1.2 tak je důležitý rozvoj kompetencí inspekčních pracovníků pro plnění úkolů inspekční činnosti ve školách (viz opatření 4.3).

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Poskytování kvalitní zpětné vazby školám inspekčními pracovníky. 2. Poskytování kvalitní a využitelné metodické podpory školám inspekčními pracovníky. 3. Propojování inspekčních nástrojů hodnocení se sebehodnocením školy.
Časový rámeček	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.
Metriky naplnění	Vazba na ukazatel MK2-1a.

Specifikace opatření	
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 3.2 Rozvíjení dalších forem podpory metodického rozměru práce ČŠI

Záměrem opatření 3.2 je podporovat a rozšiřovat metodický rozměr práce ČŠI vůči relevantním cílovým skupinám prostřednictvím aktivit, které primárně nesouvisejí s plněním úkolů inspekční činnosti přímo ve školách:

- utváření, rozvíjení a sdílení metodik a nástrojů využitelných školami pro jejich interní hodnocení, včetně možnosti propojování informací interního a externího hodnocení;¹²
- organizace vzdělávacích aktivit (vzdělávací kurzy, workshopy, semináře, konference) a utváření podpůrných vzdělávacích materiálů se zaměřením především na:
  - využití didaktického potenciálu výstupů ČŠI utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti (např. úlohy uvolněné z mezinárodních šetření, ucelené soubory případových studií a další);
  - práci s kritérii hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání i na využívání dalších disponibilních hodnotících nástrojů ze strany škol a jejich zřizovatelů (tematické kurzy);
  - excelenci škol v konkrétních oblastech definovaných v rámci modelu tzv. kvalitní školy (vzdělávací programy pro ředitele a učitele);
- tvorba a rozvoj metodického webového portálu jako součásti rezortem poskytované podpory škol, který bude v graficky atraktivní a uživatelsky přívětivé podobě prezentovat data a sdělení výstupů utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti a poskytovat inspiraci pro řešení nejrůznějších témat souvisejících se vzděláváním na úrovni školy a s jeho kvalitou a efektivitou;
- prezentace příkladů inspirativní praxe či příkladů nevhodné praxe napříč výše uvedenými aktivitami metodické práce ČŠI.

Takto opatření 3.2 přispívá k naplňování záměru cíle 3, přičemž ze své podstaty je záměr opatření 3.2 v úzké vazbě k dalším opatřením Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030, především pak k opatření 2.1.

¹² Například metodiky k využití modelu tzv. kvalitní školy a na něj navázaných kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání; metodiky formativního hodnocení žáků včetně podpůrných modelových příkladů; nástroje hodnocení úrovně vzdělávacích výsledků žáků a další.

Specifikace opatření	
Typové aktivity	1. Utváření, rozvíjení a sdílení metodik a nástrojů využitelných školami pro jejich interní hodnocení. 2. Vzdělávací aktivity a utváření podpůrných vzdělávacích materiálů pro relevantní cílové skupiny. 3. Tvorba obsahu specializovaného webového portálu k výstupům inspekční činnosti. Pozn.: Vývoj webového portálu pro typovou aktivitu 3 je relevantní aktivitou opatření 4.6.
Časový rámec	Průběžně po dobu platnosti Koncepčních záměrů 2021–2030.
Metriky naplnění	MK3-2a: Počet vytvořených metodik a nástrojů využitelných školami pro jejich interní hodnocení. MK3-2b: Počet ČŠI organizovaných vzdělávacích aktivit vůči externím cílovým skupinám. MK3-2c: Vytvoření specializovaného webového portálu (metrika dichotomické proměnné).
Odpovědnost a nároky na zdroje	Odpovědnost za naplňování záměrů opatření a potřebné nároky na zdroje budou formulovány v implementační části Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Opatření 3.3 (H): Zaměření opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 na témata Strategie vzdělávací politiky 2030+

Opatření 3.3 je formulováno jako opatření horizontální, jehož záměrem je realizovat další opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030 s preferenčním zaměřením na klíčová témata Strategie vzdělávací politiky 2030+. Výstupy ČŠI utvářené při plnění úkolů inspekční činnosti jsou v tomto kontextu komunikovány se zohledněním vazby ke Strategii vzdělávací politiky 2030+.

Cíl 4: Vysoká kvalita fungování ČŠI jako služebního úřadu pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem cíle 4 je utvářet kvalitní předpoklady pro plnění úkolů inspekční činnosti, a to prostřednictvím vysoké kvality fungování ČŠI ve smyslu služebního úřadu. Takto má cíl 4 průřezový charakter vůči třem dalším cílům Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030. Pro naplňování záměrů cíle 4 byla formulována následující opatření.

Opatření 4.1: Vysoká kvalita vnitřních předpisů pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 4.1 je dosahovat vysoké kvality vnitřních předpisů pro plnění úkolů inspekční činnosti (např. relevance, věcná a formální správnost, srozumitelnost, jednotná interpretace a aplikace vnitřních předpisů). Dílčí aktivity opatření jsou spojeny především s:

- pravidelným přezkumem relevance, věcné a formální správnosti a srozumitelnosti vnitřních předpisů souvisejících s inspekční činností;
- vydáváním nových či aktualizovaných vnitřních předpisů souvisejících s inspekční činností, a to v souladu s pravidly relevance, věcné a formální správnosti a srozumitelnosti

vnitřních předpisů a při respektování jejich systematického připomínkování věcně dotčenými útvary.

Bližší specifikována je tato oblast ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.

Opatření 4.2: Vysoká kvalita metodik a řízení procesů pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 4.2 je dosahovat vysoké kvality metodik a systému nastavení a realizace procesů pro plnění úkolů inspekční činnosti (např. srozumitelnost a jednoznačnost procesů a odpovědností, sledování průběhu a výstupů procesů, identifikace a zavádění možných zlepšení, elektronizace procesů). Dílčí aktivity opatření jsou spojeny především s:

- aktualizací a v případě potřeby doplněním workflow (procesních map) a metodik pro plnění úkolů inspekční činnosti;
- rozvíjením a v případě potřeby vytvářením a zaváděním nástrojů elektronické podpory procesů pro plnění úkolů inspekční činnosti, a to rovněž s ohledem na možné změny v systému vzdělávání, které souvisí s využíváním distančních nástrojů nejen jako prostředků řešení krizových a mimořádných situací.

Bližší specifikována je tato oblast ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.

Opatření 4.3: Vysoká kvalita systému řízení lidských zdrojů pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 4.3 je dosahovat vysoké kvality systému řízení lidských zdrojů pro plnění úkolů inspekční činnosti, a to se specifickou pozorností věnovanou osobnímu rozvoji inspekčních pracovníků. Dílčí aktivity opatření jsou spojeny především se:

- zavedením a následným využíváním a rozvíjením systému kariérního postupu inspekčních pracovníků a dalších zaměstnanců;
- koncepčně založenou podporou osobního rozvoje zaměstnanců pro plnění úkolů inspekční činnosti, a to prostřednictvím vzdělávání i jiných než vzdělávacích aktivit (např. stáže, aktivity charakteru učení se praxí, mentoring, samostudium);
- realizací aktivit pro zvyšování sounáležitosti zaměstnanců s ČŠI.

Bližší specifikována je tato oblast ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.

Opatření 4.4: Vysoká kvalita vnitřní a vnější komunikace pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 4.4 je dosahovat vysoké kvality vnitřní a vnější komunikace pro plnění úkolů inspekční činnosti. Dílčí aktivity opatření se specificky zaměřují na:

- kvalitu především dvousměrné vnitřní komunikace pro plnění úkolů inspekční činnosti – výměna informací, konzultace, poskytování zpětné vazby, sdílení zkušeností a ilustrativní praxe, řešení týmových úkolů a úkolů projektového charakteru, zavádění přijatých návrhů významných změn;
- důsledné zapojování zaměstnanců do realizace všech dílčích kroků plnění úkolů inspekční činnosti;

- vnější komunikaci výstupů plnění úkolů inspekční činnosti, přičemž v přípravě sdělení a volbě vhodného komunikačního nástroje je důsledně zohledňována vazba na záměr, cílovou skupinu a preferenci jednosměrné či obousměrné komunikace;
- realizaci konferencí, workshopů a jiných odborných akcí organizovaných ČŠI, respektive aktivní účast zaměstnanců na konferencích, workshopech a jiných odborných akcích;
- zajištění nabídky různorodých nástrojů prezenční a on-line komunikace pro plnění úkolů inspekční činnosti;
- utváření obrazu ČŠI v souladu s její vizí a hodnotami.

Bližší specifikována je tato oblast ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.

Opatření 4.5: Efektivně fungující systém externího partnerství pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 4.5 je uchopit přínosy vyplývající z efektivně fungujícího systému externího partnerství ČŠI pro plnění úkolů inspekční činnosti. Dílčí aktivity opatření jsou spojeny především s:

- realizací partnerských projektů a jiných aktivit externí spolupráce pro plnění úkolů inspekční činnosti, a to na mezinárodní, národní, regionální a místní úrovni;
- vedením pravidelně aktualizovaného a vyhodnocovaného přehledu dohod s partnerskými organizacemi a seznamů spolupracujících externích osob pro plnění úkolů inspekční činnosti.

Bližší specifikována je tato oblast ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.

Opatření 4.6: Vysoká úroveň materiálně-technických podmínek a využívání ICT technologií pro plnění úkolů inspekční činnosti

Záměrem opatření 4.6 je dosahovat vysoké úrovně materiálně-technických podmínek a využívání ICT technologií pro plnění úkolů inspekční činnosti. Dílčí aktivity opatření jsou spojeny především s:

- koncepčním přístupem ČŠI k zajištění potřebného materiálně-technického vybavení pro plnění úkolů inspekční činnosti;
- dalším rozvojem informačních systémů (např. rozšiřování funkcionalit dílčích modulů InspIS a další) pro plnění úkolů inspekční činnosti.

Bližší specifikována je tato oblast ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.

3.3 Struktura cílů a opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030

Tabulka č. 5 přehledně zachycuje celkovou strukturu cílů a opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030. Tabulka č. 6 pak dokládá relevanci formulovaných opatření prostřednictvím matice vazeb mezi východisky a formulovanými opatřeními Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030.

Tabulka č. 5: Struktura cílů a opatření Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030

Cíle	Opatření
1. Vysoká kvalita informační základny ČŠI utvářené při plnění úkolů inspekční činnosti	1.1 Dobře nastavený a odůvodněný soubor nástrojů pro zjišťování informací
	1.2 Vysoká kvalita informací pořizovaných inspekčními pracovníky při plnění úkolů inspekční činnosti ve školách
	1.3 Konceptně založené zjišťování informací z národních šetření ČŠI ověřujících vzdělávací výsledky v regionálním školství
	1.4 Zjišťování informací o českém vzdělávacím systému v mezinárodním srovnání
	1.5 Posilování vnitřní provázanosti informační základny ČŠI a provázanosti informační základny ČŠI s daty a informacemi externími
2. Vysoká kvalita výstupů ČŠI utvářených při plnění úkolů inspekční činnosti	2.1 Vysoká kvalita inspekčních zpráv, výroční zprávy, tematických zpráv a dalších výstupů s důrazem na jejich formativní charakter a argumentační podloženost závěrů
	2.2 Další zvyšování metodické kvality zpracování výstupů z plnění úkolů inspekční činnosti
3. Posilování metodického rozměru práce ČŠI a vysoká relevance plněných úkolů inspekční činnosti	3.1 Inspekčními pracovníky poskytovaná kvalitní zpětná vazba a související metodická podpora školám při plnění úkolů inspekční činnosti
	3.2 Rozvíjení dalších forem podpory metodického rozměru práce ČŠI
	3.3 (Horizontální) Zaměření opatření Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 na témata Strategie vzdělávací politiky 2030+
4. Vysoká kvalita fungování ČŠI jako služebního úřadu pro plnění úkolů inspekční činnosti	4.1 Vysoká kvalita vnitřních předpisů pro plnění úkolů inspekční činnosti
	4.2 Vysoká kvalita metodik a řízení procesů pro plnění úkolů inspekční činnosti
	4.3 Vysoká kvalita systému řízení lidských zdrojů pro plnění úkolů inspekční činnosti
	4.4 Vysoká kvalita vnitřní a vnější komunikace pro plnění úkolů inspekční činnosti
	4.5 Efektivně fungující systém externího partnerství pro plnění úkolů inspekční činnosti
	4.6 Vysoká úroveň materiálně-technických podmínek a využívání ICT technologií pro plnění úkolů inspekční činnosti

Tabulka č. 6: Matice vazeb mezi východisky zpracování, rozvojovými potřebami a příležitostmi inspekční činnosti a opatřeními Koncepčních záměrů ČSI 2021–2030 (existence významné vazby zachycena vybarvením příslušného pole)

Východiska, rozvojové potřeby a příležitosti	Opatření										
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	cíle 4
V1											
V2											
V3											
V4											
V5											
V6											
V7											
V8											
RPP1											
RPP2											
RPP3											
RPP4											
RPP5											
RPP6											
RPP7											
RPP8											
RPP9											
RPP10											
RPP11											
RPP12											
RPP13											
RPP14											
RPP15											
RPP16											
RPP17											
RPP18											
RPP19											

4 Implementace, monitoring a hodnocení Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030

4.1 Implementace Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 a komunikační plán

Systém implementace Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 vychází z Pravidel strategického řízení v ČŠI a je založený na zpracování interních implementačních plánů pro kratší časové období. V případě Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 jsou implementační plány rozvedením plánů hlavních úkolů ČŠI, které jsou formulovány na období školního roku. Implementační plán pak obsahuje především:

- přehled a popis aktivit pro realizaci v časovém období platnosti implementačního plánu a uvedení vazeb těchto aktivit k cílům a opatřením Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030;
- vymezení odpovědnosti za realizaci aktivit uvedených v implementačním plánu;
- časový harmonogram realizace aktivit uvedených v implementačním plánu;
- požadavky aktivit uvedených v implementačním plánu na zdroje;
- vymezení ukazatelů naplnění aktivit uvedených v implementačním plánu.

V rámci komunikačního plánu Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 je v případě relevance takového kroku k aktivitám implementačního plánu uveden způsob komunikace aktivity, a to s případným doplněním cílových skupin komunikace, věcného obsahu komunikace, nástrojů/forem komunikace a základního časového rámce komunikace. Implementační plán je interním dokumentem, který je průběžně vyhodnocován a podle potřeby modifikován.

4.2 Monitoring a hodnocení Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030

Systém monitoringu a hodnocení Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 je založen na sledování a hodnocení ukazatelů na třech úrovních implementace:

- Na úrovni cílů Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 bude systém sledovaných a hodnocených ukazatelů vytvořen jako součást tzv. BSC metrik ČŠI.
- Na úrovni opatření Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 je systém sledovaných a hodnocených ukazatelů utvářen metrikami, které jsou uvedeny ve specifikaci formulovaných opatření (viz tabulka č. 7 pro přehled těchto ukazatelů).
- Na úrovni aktivit je systém sledovaných a hodnocených ukazatelů založen na metrikách uvedených v implementačních plánech Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030.

Naplňování Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 je sledováno v návaznosti na skončení platnosti příslušného implementačního plánu (úroveň aktivit) pro daný školní rok. Vyhodnocení Konceptních záměrů ČŠI 2021–2030 bude provedeno po skončení jejich platnosti a na základě rozhodnutí ústředního školního inspektora v průběhu jejich platnosti.

Tabulka č. 7: Přehled monitorovacích a hodnoticích ukazatelů na úrovni opatření Koncepčních záměrů ČŠI 2021–2030

Opatření	Ukazatel
1.1	1-1: Každoročně realizovaný přezkum položek formulářů využívaných pro získávání informací v rámci inspekční činnosti ve školách, prostřednictvím elektronického zjišťování informací, případně v rámci jiných šetření (metrika dichotomické proměnné)
1.2	1-2: Soubor statistických ukazatelů inspekční činnosti za školní rok – výkonové ukazatele uváděné ve výroční zprávě ČŠI
1.3	1-3: Počet realizovaných národních zjišťování výsledků vzdělávání
1.4	1-4: Počet realizovaných mezinárodních šetření (PISA, PIRLS, TIMSS, ICILS, TALIS) v období 2021-2030 s účastí České republiky
1.5	1-5: Prokazatelná existence informační základny, která propojuje interní a externí zdroje informací na bázi společných atributů (metrika dichotomické proměnné)
2.1 a 3.1	2-1a: Podíl zpracovaných inspekčních zpráv, které obsahují prvky formativního hodnocení a argumentací podložených závěrů (v %)
	2-1b: Počet zpracovaných příkladů inspirativní a nevhodné praxe škol
2.2	2-2: Zpracování výstupů ČŠI při respektování vysoké metodické kvality hodnocení dat (metrika dichotomické proměnné)
3.2	3-2a: Počet vytvořených metodik a nástrojů využitelných školami pro jejich interní hodnocení
	3-3b: Počet ČŠI organizovaných vzdělávacích aktivit vůči externím cílovým skupinám
	3-3c: Vytvoření specializovaného webového portálu (metrika dichotomické proměnné)
Opatření cíle 4	Systém metrik k opatření cíle 4 je nastaven ve strategickém dokumentu, který se věnuje rozvoji ČŠI ve smyslu služebního úřadu.